

Bramsen: Det har gjort et ejendommeligt Indtryk paa mig at høre den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (S. Jensen) tale om det „uvurderlige“ Gode, den Frihed er til at arbejde og til at lade det være, som Arbejderne for Tiden ere i Besiddelse af, paa samme Tid, som han er Talsmand for et Lovforslag, der netop gaar ud paa at tage dette uvurderlige Gode fra dem. Det har gjort paa mig det samme Indtryk, som da jeg læste om den 1ste Maj 1890, da man holdt Møde om de 3 Gange 8 Timer, og jeg saa kom til at tænke paa, hvorledes man netop Hundrede Aar i Forvejen var kommen til Erkendelse af og Hævdelse af, at Retten til at arbejde var en af Menneskets dyrebareste, første og mest utrænkkelige. Der er en mærkelig Modsigelse til Stede mellem det, man paa dette Omraade tilkæmpede sig under den franske Revolution, og det, der proklameredes den 1ste Maj 1890 som Arbejdernes fremtidige, nærmeste og vigtigste Opgave, nemlig en Indskrænkning i deres Arbejdstid gennem Lov. Der maa dog være Grunde til denne mærkelige Modsigelse eller Forandring, og jeg tager ganske bestemt ikke fejl, naar jeg gaar ud fra, at det er Duffet, et levende og stærkt Duffe om bedre Livsvilkaar for Arbejderstanden, som er den ledende Grund til disse ny Bestræbelser, som vi have været Vidne til i de sidste 5 Aar, efter at denne Sag rigtig er kommen frem. Man vil, at Arbejderen skal naa hen til et større Velvære derved, at han kun arbejder en begrænset Tid, og derved kan unde sig tilstrækkelig Hvile, tilstrækkelig Tid til sin Uddannelse og til sit Familieliv. At en ret kort Arbejdstid, og en efter min Mening kortere Arbejdstid end den, der i alt Fald i adskillige Tilfælde nu er gældende, er en Betingelse for dette større Velvære, maa vi jo paa Forhaand indrømme. Der er jo heller ikke nogen, som ikke i højeste Grad ønsker, at Arbejderstanden maa nyde den størst mulige Andel i Livets Goder. Man kan ikke tænke sig, at nogen vil nægte det her i denne Sal, vi maa jo alle ligefrem erkende hver for sig, at vi for vort personlige Bedkommende ønske at faa saa stor Andel i Livets Goder — ikke blot dets materielle, men ogsaa dets ideelle Goder. Det er derfor ganske selvfølgelig, at vi indrømme Arbejderne fuldstændig den samme Berettigelse til i den Henseende at stræbe, om jeg saa maa sige, ikke socialistisk men individualistisk, nemlig for at skaffe sig selv den størst mulige Lykke i denne Verden, der er slet ingen Uoverensstemmelse imellem dem og os. Vi gøre ganske vist gældende, og jeg tror, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne

ogsaa gjorde det gældende, at der er slet store Fremskridt i de senere Aar. Jeg har fornødig læst en Udtalelse fra en anset Skribent om, at der i de sidste 35 Aar er gjort mere for Arbejderne, nej, det var ikke det rigtige Udtryk, at der var blevet gjort mere for dem, men at denne Stand havde gjort større Fremskridt i det nævnte Tidrum, end den havde gjort i de forudgaaende 500 Aar. Sikker er det, at hele Befolkningen, og ikke mindst Arbejderbefolkningen, baade økonomisk, socialt og politisk har vundet uhyre meget i dette Aarhundrede. Men alligevel, mine Herrer, dette er jo ikke tilstrækkeligt; vi maa være enige om, at Fremskridt fordrer nye Fremskridt, Livskravene vokse jo stadig og ville tilfredsstilles. Vi maa erkende det for ret og rigtigt for Arbejderstanden, som vi erkende for ret og rigtigt for os selv, bestandig at arbejde videre for at komme længere frem. I den Henseende kan der altsaa ikke være nogen Uoverensstemmelse mellem Arbejderpartiet og os, i alt Fald ikke mellem Partiet og den Gruppe, jeg hører til. Hvor er da Forfælsken og hvor Uenigheden? Den hviler alene i Spørgsmaalet, om vi skulle opfordre Lovgivningsmagten, Statsmagten til tvangsvis at gøre en Indskrænkning i den personlige Frihed, om man paa den Maade med Virkning kan og bør komme Arbejderne til Hjælp; ikke saaledes altsaa, at det skulde behøves for Fremgangen, thi den er sikker nok, den vil fortsætte sig uden saadan Lovgivning, ligesom den har været fortsat i saa mange Aar, men for ligesom at skynde paa, at drive denne Udvikling hurtigere frem. Spørgsmaalet er altsaa, om man skulde paakalde Lovgivningsmagten i dette Forhold og begrænse denne Frihed, om hvilken vi have hørt ogsaa fra den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at den af ham betragtes som meget værdifuld, ja uvurderlig. Det Spørgsmaal, som foreligger, er da: Hvorvidt bør vi ad Lovgivningens Vej begrænse den voksne mandlige Arbejders nuværende Ret til at indgaa de Arbejdsaftaler, som han har Lyst til? Hvorvidt bør vi ved Lov fastsætte, at enhver Arbejdsaftale, som gaar ud paa en længere, effektiv Arbejdstid end 8 Timer, er ugyldig og ikke kan indgaaes uden at blive betegnet som ulovlig og strafbar? Dette er foreslaaet, og dette misbillige vi, og det er hele Forfælsken. Hvad nu dette Krav angaar, som stilles fra Arbejdernes Side, dette ejendommelige, jeg kan næsten sige selvmorderiske Krav, at man kommer og forlanger et Forbud og Straffebestemmelser, hvis man arbejder i mere end 8 Timer, kan der jo ikke tvivles om, at man lover sig betydelige